

מינוף הישגי ישראל לשינוי פני המזרח התיכון

written by תא"ל במיל" יוסי קופרווסר | 16.10.2024

ישראל ממשיכה לפעול כעת בכל זירות המערכה. היא ממשיכה לכתוש את חמאס בעזה, אך נמנעת (בטעות?) מלהכריע את ארגון הטרור שפתח במלחמה כדי שלא להיגרר לממשל צבאי. היא ממשיכה להכות בחזבאללה הן באמצעות פגיעה בשרשרת הפיקוד שלו, בפעיליו וביכולות הצבאיות שלו, הן באמצעות מאמץ למנוע ממנו להתחמש מחדש הודות לסיוע איראני, והן באמצעות פירוק התשתיות שבנה מצפון לגבול, שהיו אמורות לשמש את כוח רדואן בניסיון לממש את רעיון כיבוש הגליל. במקביל, ישראל נערכת לפעולה באיראן בתגובה לירי הטילים האיראני על ישראל.

המכנה המשותף לשלושת המאמצים העיקריים האלה (המגובים במאמצי משנה של טיפול בחות"ים ובתשתיות הטרור ביהודה ושומרון) הוא הניסיון להוציא מתוק מעז, קרי למנף את הישגי ישראל לאחר המכה הקשה שספגה ב-7 באוקטובר ליצירת מציאות חדשה במזרח התיכון, שתהפוך את התוכנית האיראנית לבנות טבעת אש מסביב לישראל להזדמנות להחליש באופן משמעותי את הציר האיראני ולפתח לקידום יחסי ישראל עם גורמים מתונים במרחב. כדי למצות את הסיכויים לממש הישגים פוטנציאליים אלה חשוב להעמיק את השיח עם ארה"ב ולא להתייחס לתקיפה באיראן כאל אירוע חד-פעמי. התחשבות ברגישויות האמריקניות צריכה להיות מותנית בהבנה אמריקאית כי היעד האסטרטגי אינו צריך להיות הימנעות מהסלמה, אלא יצירת מציאות חדשה באזור שתהיה נוחה גם לווינגטון. בין השאר ישראל צריכה לחלץ מארה"ב, בתמורה לריסון התגובה המיידית, נכונות לספק לה את האמל"ח הדרוש ואת האור הירוק להעמקת הפגיעה בחזבאללה והתחייבות כי כל תגובה איראנית למהלך ישראלי שתואם עם ארה"ב תיענה בנכונות אמריקנית לגבות מהלך ישראלי נגד תשתיות הגרעין האיראני.

התנאים שנוצרו בעקבות החלשת חזבאללה וחמאס עשויים להקל על ישראל לפעול מול איראן. פעולה מול תשתיות הגרעין האיראניות, בהנחה שהיא בעלת התכנות מבצעית, היא חיונית כעת, נוכח ההתקדמות האיראנית לקראת השלמת בניית היכולות לפרוץ לנשק גרעיני (לאיראנים יש כבר כמות של אורניום מועשר לרמה גבוהה שאם תועשר לרמה צבאית תספיק לייצור 15 פצצות אטום בתוך שנה, וברשותם ידע המאפשר הפיכת האורניום המועשר לראשי נפץ לטילים שגם אותם האיראנים כבר הכינו), ולאור החשש שהמסטר בטהראן החרד מאובדן ההרתעה שחזבאללה היה אמור לייצר מול ישראל יחליט לפרוץ לעבר הצטיידות בנשק גרעיני, כמקור חלופי להרתעה וכבסיס מחודש לקידום תוכניותיו לפגוע בישראל ולהתייצב כמעצמה אזורית. יצוין עם זאת שעל אף דיווחים על בחינה של מהלך כזה בצמרת האיראנית, אין לפי שעה סימנים לכך שהתקבלה שם החלטה כזו.

לכל המקוננים על היעדר אסטרטגיה יש לומר שהאסטרטגיה הישראלית היא החלשת הציר האיראני לשם הסרת האיום באופן שיאפשר את חזרת תושבי הצפון לבתייהם בבטחה, את שחרור

החטופים ואת הסרת האיום מעזה על מדינת ישראל ובפרט על העוטף. זה יהיה הניצחון הדרוש אלינו עוד ארוכה, והפגיעה בבא"ח גולני תוך המשך ירי הרקטות למגוון יעדים הוא ביטוי כואב לכך, אך קצרה בהרבה ממה שהיה נדמה לפני חודש-חודשיים ואנחנו צריכים, לפי עקרונות המלחמה, לנקוט מדיניות של ניצול הצלחה ודבקות במשימה לאור המטרה. ככל שנצליח יותר כך יגבר הסיכוי שמדינות האזור, ואולי אפילו ארה"ב, יכירו בכך שהמדיניות שלהן לטיפול באיום האיראני (דיפלומטיה ופייסנות) כשלה, בעוד המדיניות הישראלית של נחישות וחתירה להכרעה היא בעלת סיכוי גבוה יותר להביא את התוצאות המיוחלות. זאת בהנחה שסגנית נשיא ארה"ב, האריס, אכן התכוונה לדבריה שאיראן היא האיום הגדול ביותר על ארצה.

המאמר פורסם בישראל היום, בתאריך 16.10.2024.